

[Ole Bjørn Kraft.]

Resultat, som fremkommer, være et Udtryk for Vælgernes Stilling til Modsætningen mellem Partierne, men enhver ved jo, at det ikke kan blive Tilfældet. Efter Valget vil vi vide lige saa lidt eller lige saa meget om det danske Folks Stilling til Problemerne, som vi ved i Dag. Mange andre Motiver end Opfattelsen af den slesvigske Sag vil være bestemmende for Vælgernes Afstemning. Ingen kan være i Tvivl om, at de økonomiske Problemer vil trænge sig stærkt i Forgrunden. Det er ogsaa dem, som Rigsdagen skal gaa i Gang med at løse, naar den samles paa ny.

Ja, hvis der forelaa en Nødvendighed for en Afgørelse i Dag og man ikke, hvad naturligvis var det eneste fornuftige, vil gaa Folkeafstemningens Vej, saa maatte man tage et Valgopgør om Sagen, men en saadan Situation foreligger slet ikke, og Vælgere mener ikke, at den foreligger, og staa derfor ganske uforstaaende over for, at deres Dom just nu i denne Sag skal æskes. Der er ingen Grund til at tro, at den sydslesvigske Sag snart vil komme til Afgørelse i Stormagternes Raad. Det er ogsaa den højtærede Udenrigsministers Opfattelse.

I en Udtalelse den 19. August 1947 bekræftede Udenrigsministeren, hvad vi Konservative havde fremhævet, at der intet forelaa, som gjorde det nødvendigt netop nu at fremkalde en afgørende indrepolitisk Konflikt i Sagen. Det var Ministerens Opfattelse, at det var usandsynligt, at Stormagterne vilde tage Forholdene i Sydslesvig op til Behandling og Afgørelse forud for andre Spørgsmaal vedrørende den tyske Ordning, og om denne mente han, at det kunde være baade 1 og 2 Aar endnu, inden den kom.

Men hvis det radikale Parti vil have et Opgør nu om det sydslesvigske Spørgsmaal, og det bliver jo Konsekvensen af den politiske Aktion, det har foretaget, hvorfor vælger Partiet saa ikke en Form, der virkelig kan skabe Klarhed, svare os paa, hvorledes det danske Folks Stilling er til de Modsætninger, der deler os her i Tinget? Kun en Folkeafstemning kan give dette Svar. Paa Forhaand maatte man mene, at et Forslag om en saadan Afstemning vilde have et sikkert Flertal her i Tinget. Regeringen, Venstre og Det konservative Folkeparti har udtalt sig klart for, at en Folkeafstemning langt er at foretrække for et Valg. Hvis jeg maa erindre det radikale Parti derom, saa staa der i Partiets Program, at Folkeafstemning skal finde Sted ved alle vigtigere Afgørelser. Det kommunistiske Parti, hvis Parole er, at Folkets Vilje skal

være Landets Lov, kunde man dog ikke vente at finde som Modstander af, at denne Folkevilje kom til Udtryk, og det socialdemokratiske Parti har ofte bevæget udtalt sin Tilslutning til Folkeafstemningstanken.

Men da det kom til Stykket, svandt Tilslutningen bort. Man opdagede pludselig mangfoldige Grunde til, at Folkeafstemning ikke kan anvendes i dette Tilfælde, dog ingen overbevisende. Sagen er ganske enkel. Det kan ikke være vanskeligere for det danske Folk at give sin Mening til Kende ved en Folkeafstemning, end det kan være at give den til Kende ved et Valg.

Mit Parti tog Initiativet til en Forhandling om denne Sag. Vi erklærede os rede til at drøfte alle Detailspørgsmaal, som kunde rejses. Vi var villige til at overveje, om en vis Procentdel af Vælgerne herhjemme skulde have deltaget for at give Afstemningen Gyldighed. Vi afviste ikke paa Forhaand at overveje, hvorvidt f. Eks. der skulde kræves $\frac{2}{3}$ Majoritet i Sydslesvig. Statsministeren, Venstre, vi erklærede os alle rede til at bøje os for Afstemningens Resultat, saaledes at vi i vor Politik vilde være forpligtet over for denne, indtil en ny Situation, der ganske ændrede Billedet, kom til at foreligge. Men intet hjalp. Man afviste rent principielt at ville være med.

Hvad er det, der dybest set skiller os? Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt man vil sikre, at Sydslesvigerne, naar Tiden er moden dertil, skal have Adgang til at udøve den naturlige Selvbestemmelsesret, som vi i Enighed over for Stormagterne har givet Udtryk for vi mener de har. Om Stormagterne vil aabne Adgang til i Fredstraktaten gennem det, som man har kaldt en § 5, at give et saadant Tilsagn, ved vi intet om, men vi har heller ikke engang en Mulighed for at faa undersøgt, om de vil det, saaledes som Flertallet i denne Sal nu engang fortolker Noten og vort Memorandum. Det, man skulde søge det danske Folks Afgørelse af, er ganske enkelt, om det vil give Regeringen en saadan Bemyndigelse, at det kunde blive klart, hvorledes Stormagternes Stilling er, og hvilke Muligheder der foreligger. Det vil ikke være vanskeligt at formulere et Spørgsmaal derom. At afvise det forekommer mig at være svært at forsvare ud fra et demokratisk Synspunkt. Den endelige Afgørelse vilde naturligvis ligge i Rigsdagens Haand, men Rigsdagen vilde ikke blive stillet over for denne Afgørelse, før den endelige Beslutning skulde tages. Medens vi saaledes overlod det til Befolkningen foreløbig at afgøre vor Trætte og derefter af-